הִלְכוֹת רֹאשׁ הַשָּׁנָה סִימָן תקצב תקצג

תּוֹקְעִים לוֹ קֹדֶם שֶׁיִּתְפַּלֵּל מוּסָף, וְאֵין צְרִיכִין לְתָקְעַ לוֹ שֵׁנִית (כל בו (סי׳ סד) ובית יוסף (ד״ה כתב הכל בו) בשם ארחות חיים (הל תקיעת שופר סע״ו)): **ג** (ח) ה**לא** (ד) **יָשִׁיחַ לא הַתּוֹקֵעַ** (ט) **וְלא הַצִּבּוּר** (י) **בֵּין תְּקִיעוֹת שֶׁמֵּישָׁב** (יא) **לִתְקִיעוֹת שֶׁמֵּעֲמָד**, (מִיהוּ בְּעִנְיַן הַתְּקִיעוֹת (יב) וְהַתְּפִלּוֹת אֵין הֶפְסֵק) (מרדכי (סי׳ תשכח) ומהרי״ל (מנהגים, הל׳ שופר)), וְאִם סָח דְּבָרִים בְּטֵלִים (ה) (יג) אֵין צָרִיךְ לַחֲזֹר וּלְבָרֵךְ (טור), **וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר שֶׁלֹּא יָשִׁיחוּ** (ו) **בֵּין בְּרָכָה לַתְּקִיעוֹת, אִם לֹא** (יד) **בְּעִנְיַן הַתְּקִיעוֹת: ד** ז**זֶה שֶׁתּוֹקֵעַ כְּשֶׁהֵן יוֹשְׁבִין,** (טו) **תּוֹקֵעַ עַל סֵדֶר הַבְּרָכוֹת.** הַגָּהָה: וּמֵיהוּ אֵינוֹ מְעַכֵּב וְיָכוֹל (טז) אַחֵר לִתְקַע, אֶלָּא (יז) שֶׁרָאוּי לַעֲשׂוֹת כָּךְ, וּכְבָר כָּתַבְתִּי לְעֵיל סִימָן תקפ״ה (ס״ד):

ה הִרְי״ף (יא.) וְהָרַא״ש (פ״ד סי׳ יב) שָׁם בְּשֵׁם רַיש מְתִיבְתָּא וְהָרַמְב״ם בְּפֶרֶק ג׳ (הי״א). ו רַמְב״ם שָׁם.

תקצג אִם הַבְּרָכוֹת וְהַתְּקִיעוֹת מְעַכְּבוֹת זוֹ אֶת זוֹ. וּבוֹ ב׳ סְעִיפִים:

א בְּרֵייתָא רֹאשׁ הַשָּׁנָה ל״ד (ע״ב).

א (א) א**בְּרָכוֹת שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה** (ג) **וְיוֹם הַכִּפּוּרִים** (ב) * **מְעַכְּבוֹת * זוֹ אֶת זוֹ, שֶׁאִם אֵינוֹ יוֹדֵעַ כֻּלָּם** (ג) **לֹא**

בַּאֵר הֵיטֵב

ג (ד) **יָשִׁיחַ.** וּבִשְׁעַת הַתְּקִיעוֹת אֲפִלּוּ לְרַק אָסוּר. עַיֵּן סִימָן תקפ״ד סָעִיף קָטָן ה׳: (ה) **אֵין צָרִיךְ.** אֲפִלּוּ שֵׁח בֵּין תְּקִיעוֹת דְּמֵישָׁב עַצְמָן אֵין צָרִיךְ לַחֲזֹר וּלְבָרֵךְ, הַגָּהוֹת מָנְהָגִים (ר״ה, אות קכ) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ד): (ו) **בֵּין.** וְאִם שֵׁח בֵּין בְּרָכָה לִתְקִיעָה אֲפִלּוּ מֵעִנְיַן הַתְּפִלָּה, צָרִיךְ לַחֲזֹר וּלְבָרֵךְ, וּמַה שֶּׁכָּתַב רַמ״א דְּהַתְּפִלּוֹת לָא הֲוֵי הֶפְסֵק הֵיינוּ דְּוַקָּא בְּשֶׁלֹּא הִתְחִיל לְהִתְפַּלֵּל אֶלָּא שֶׁהָיָה עוֹמֵד שָׁם וְהוּא עַצְמוֹ הִתְחִיל לְהִתְפַּלֵּל אַחַר כָּךְ, אֲבָל בֵּין תְּקִיעָה לִתְקִיעָה הֲוֵי הֶפְסֵק וְצָרִיךְ לַחֲזֹר וּלְבָרֵךְ, וּפְשׁוּט דְּאֲפִלּוּ הַשּׁוֹמֵעַ אִם שֵׁח בֵּין בְּרָכָה לִתְקִיעָה צָרִיךְ לְבָרֵךְ. מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ה):

א (ז) **בְּרָכוֹת שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה.** הֵיְינוּ שֶׁל מוּסָף שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מַלְכִיּוֹת זִכְרוֹנוֹת וְשׁוֹפָרוֹת, וְכֵן שֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים שֶׁל יוֹבֵל שֶׁאוֹמְרִים בּוֹ גַּם כֵּן מַלְכִיּוֹת זִכְרוֹנוֹת וְשׁוֹפָרוֹת: (ג) **לֹא.** וּבִשְׁאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה אִם יוֹדֵעַ בְּרָכָה אַחַת יֹאמְרָה, וְאֵין

בְּאוּר הֲלָכָה

א * **מְעַכְּבוֹת וְכוּ׳.** וְהֵיינוּ שֶׁאִם אֵינוֹ יוֹדֵעַ כֻּלָּם לֹא יֹאמַר אַף אַחַת מֵהֶן. וְכָתַב הַפְּרִי מְגַדִּים (א״א סק״א), וְצָרִיךְ עִיּוּן אַמַּאי לֹא יֹאמַר שֶׁלֹּשׁ רִאשׁוֹנוֹת וְשֶׁלֹּשׁ אַחֲרוֹנוֹת וּקְדֻשַּׁת הַיּוֹם בְּאֶמְצַע, דְּהָא הַטּוּר כָּתַב בְּשֵׁם הֲרִי״ץ גְּאוּת בְּסִימָן תקצ״א שֶׁהַצִּבּוּר מִתְפַּלְּלִין בְּלַחַשׁ רַק שַׁבָּע, וְאַף דְּלֹא קַיְימָא לַן כֵּן, מִכָּל מָקוֹם בְּשֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ וְכוּ׳, וְאֶפְשָׁר אֵין הָכִי נַמִּי, רַק לֹא יֹאמַר עֲשָׂרָה פְּסוּקִים, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְרִצּוֹנוֹ לוֹמַר דְּאִיתָא בַּגְּמָרָא (לד:) מַאי טַעְמָא, אָמַר רַבָּה אָמַר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אִמְרוּ לְפָנַי מַלְכִיּוֹת כְּדֵי שַׁתַּמְלִיכוּנִי עֲלֵיכֶם, זִכְרוֹנוֹת כְּדֵי שֶׁיַּעֲלֶה זִכְרוֹנְכֶם לְפָנַי לְטוֹבָה וְכוּ׳, וְכַנָּנַת הַגְּמָרָא שֶׁאִם לֹא יֹאמַר זִכְרוֹנוֹת וְשׁוֹפָרוֹת לֹא יֹאמַר הָעֲשָׂרָה פְּסוּקִים שֶׁל מַלְכִיּוֹת, אֲבָל הַבְּרָכָה עַצְמָהּ יֹאמַר. אֲבָל בְּאֶמֶת זֶהוּ דָּחֹק גָּדוֹל, דְּהָא לְשׁוֹן הַגְּמָרָא בְּרָכוֹת מַעֲבְכוֹת מַשְׁמַע, שֶׁאִם חִפֵּר בְּרָכָה אַחַת לֹא יֹאמַר הַשְׁנִיָּה. אַךְ בֶּאֱמֶת לֹא קָשָׁה קֻשְׁיָתוֹ כְּלָל, דְּהָא לְהֲרִי״ץ גְּאוּת דְּסִבְרִירָא לֵיהּ דְּהַצִּבּוּר בְּלַחַשׁ אֵין אוֹמְרִים רַק מַלְכִיּוֹת בִּלְבַד, עַל כָּרְחֵךְ הַגְּמָרָא דְּנָקַט מַלְכִיּוֹת זִכְרוֹנוֹת וְשׁוֹפָרוֹת אֲשֶׁלִּיחַ צִבּוּר קָאֵי, וּבוֹ בְּוַדַּאי מְעַכְּבוֹת אִלּוּ אֶת אִלּוּ כִּדְקָאָמַר רַבָּה הַשַּׁעַם, וּלְדִידָן דְּסִבְרִירִי לַן דְּגַם הַצִּבּוּר חַיְבִין לְהִתְפַּלֵּל תֵּשַׁע בְּרָכוֹת הַבְּרִירִיתָא קָאֵי גַּם אַצִּבּוּר, וְהַשַּׁעַם כְּדִקְאָמַר רַבָּה:

* **זוֹ אֶת זוֹ. עַיֵּן מִשְׁנָה בְּרוּרָה** (סק״ב) **מַה שֶּׁכָּתְבוּ בְּשֵׁם הַמָּגֵן אַבְרָהָם.** וְדַע דְּבְסֵפֶר נְהַר שָׁלוֹם (סק״א) פָּלִיג עָלָיו וְזֶה לְשׁוֹנוֹ, אִם כַּוָּנָתוֹ עַל הַשִּׁשָּׁה בְּרָכוֹת שְׁמוֹסִיפִין בְּתַעֲנִית הוּא תֵּימָא, דִּלְפִי פֵּרוּשׁ הָרֹאשׁ״ש (פ״ד סי׳ יד) וְהָרַ״ן (יא: ד״ה ת״ר תקיעות) מְבֹאָר זֶה בְּהֶדְיָא בַּגְּמָרָא, עַיֵּן שָׁם, וְאַמַּאי קָאָמַר דְּכֵן מוּכָח בַּגְּמָרָא, וְאִם דַּעְתּוֹ עַל שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה בְּרָכוֹת שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה הוּא גַּם כֵּן תֵּיקָא, דִּלְא נִתְקְנוּ אֶלָּא סְמוּכוֹת זוֹ לְזוֹ דְּמִשּׁוּם הָכִי לֵיתָא בְּהוּ פְּתִיחָה, וּבִפְרָט שֶׁלֹּשׁ רִאשׁוֹנוֹת וְשֶׁלֹּשׁ אַחֲרוֹנוֹת כְּחַד חֲשִׁיבִי, וְגַם שֶׁאֵין מַשְׁמָעוּת לָזֶה בַּגְּמָרָא. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְכֵן כָּתַב הָאַלְיָה רַבָּה (סק״ב). **וְלַעֲנִיוּת דַּעְתִּי נִרְאֶה פָּשׁוּט כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתִּי בִּפְנִים, דְּגַם לְהַמָּגֵן אַבְרָהָם הוּא רַק רַחֲמֵי בְּעַלְמָא וְיוֹצֵא בָּזֶה עַל כָּל פָּנִים מִצְוַת תְּפִלָּה דְּמִן הַתּוֹרָה,** דִּבְכַשָּׁקָה אַחַת סַגִּי כְּמוֹ שֶׁכָּתְבוּ הַפּוֹסְקִים, וּרְאָיַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם הוּא מִלְּשׁוֹן הַגְּמָרָא דְּקָאָמַר בְּרָכוֹת שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה וְיוֹם הַכִּפּוּרִים, מַשְׁמַע

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

ג (ח) **לֹא יָשִׁיחַ וְכוּ׳.** דְּהַבְּרָכָה שֶׁמְּבָרֵךְ קֹדֶם הַתְּקִיעוֹת (ט) קָאֵי גַּם כֵּן עַל הַתְּקִיעוֹת דְּמֵעֲמָד: (ט) **וְלֹא הַצִּבּוּר.** דַּהֲלֹא יָצְאוּ בִּבְרָכָתוֹ, וְהָווּ כְּאִלּוּ בֵּרְכוּ לְעַצְמָן: (י) **בֵּין וְכוּ׳.** וּבִשְׁעַת הַתְּקִיעוֹת עַצְמָן (י) פְּשִׁיטָא דְּאָסוּר לְשׂוֹחֵחַ, וַאֲפִלּוּ (יא) לְרַק אָסוּר, לְפִי שֶׁצָּרִיךְ (יב) לִשְׁמֹעַ כָּל הַתְּקִיעָה מֵרֹאשָׁהּ לְסוֹפָהּ אֲפִלּוּ הִיא אֲרֻכָּה הַרְבֵּה כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּסִימָן תק״ע, (יג) וְכָל שֶׁכֵּן דְּאָסוּר לְהַשְׁמִיעַ קוֹל בְּפֶהוּק אוֹ בְּנַחִירַת הַגָּרוֹן, שֶׁמְּבַלְבֵּל גַּם הָאֲחֵרִים הַשּׁוֹמְעִים: (יא) **לִתְקִיעוֹת שֶׁמֵּעֲמָד.** וְהוּא הַדִּין בֵּין הַתְּקִיעוֹת שֶׁמֵּישָׁב וְכֵן שֶׁמֵּעֲמָד גּוּפָא, גַּם כֵּן (יד) אָסוּר לְהֶפְסֵק: (יב) **וְהַתְּפִלּוֹת אֵין הֶפְסֵק.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּבֵין תְּקִיעוֹת דְּמֵישָׁב לְמֵעֲמָד שָׁרֵי לְכַתְּחִלָּה לְהָשִׂיחַ מֵעִנְיָנָם. וְעַיֵּן בְּדָרְךָ הַחַיִּים (דין הפסק בין הברכה לתקיעות ס״א) שֶׁדַּעְתּוֹ דְּבֵין הַבְּרָכָה עַד סוֹף תְּקִיעוֹת דְּמֵישָׁב (טו) אָסוּר לְהֶפְסִיק אֲפִלּוּ בִּתְפִלּוֹת, לָכֵן לֹא יֹאמַר הָיְהִי רָצוֹן הַנִּדְפָּס בַּמַּחֲזוֹרִים בֵּין הַתְּקִיעוֹת דְּמֵישָׁב, רַק יְהַרְהֵר בְּלִבּוֹ וְאַל יוֹצִיא בְּפִיו, אוֹ שֶׁיֹּאמַר הָיְהִי רָצוֹן אַחַר גְּמַר הַתְּקִיעוֹת דְּמֵישָׁב: (יג) **אֵין צָרִיךְ לַחֲזֹר וּלְבָרֵךְ.** וְלֹא דָּמֵי לְסָח בֵּין תְּפִלִּין לְתְפִלִּין (סי׳ כה ס״ט), דְּהָתָם שְׁתֵּי מִצְוֹת הֵן, מַה שֶּׁאֵין כֵּן הָכָא דְּכֻלָּהּ חֲדָא מִצְוָה הִיא, (טז) וְעַל כֵּן אֲפִלּוּ שֵׁח דְּבָרִים בְּטֵלִים בֵּין תְּקִיעוֹת דְּמֵישָׁב עַצְמָן אֵין צָרִיךְ לַחֲזֹר וּלְבָרֵךְ, [מִידֵי דְּהֲוֵי מִי שֶׁמְּדַבֵּר אַחַר שֶׁטָּעַם מְעַט מִבִּרְכַת הַמּוֹצִיא דְּאֵין צָרִיךְ לַחֲזֹר וּלְבָרֵךְ, דְּכֻלָּהּ חֲדָא סְעוּדָה הִיא]. וּמִכָּל מָקוֹם מְצַדְּדִים (יז) הָאַחֲרוֹנִים דְּמִי שֶׁשָּׁח בְּתַשְׁרֵ״ת בֵּין שְׁבָרִים לִתְרוּעָה אַף מֵעִנְיְנֵי הַתְּקִיעָה, אַף שֶׁאֵין צָרִיךְ לַחֲזֹר וּלְבָרֵךְ, מִכָּל מָקוֹם (יח) לֹא יָצָא, וְצָרִיךְ לַחֲזֹר וְלִתְקֹעַ אוֹתוֹ סֵדֶר: (יד) **בְּעִנְיַן הַתְּקִיעוֹת.** וְאַף דְּבִסִימָן קס״ז סָעִיף ו׳ פָּסַק דְּלִכַתְּחִלָּה לֹא יָפְסִיק כְּלָל, (יט) הָכָא מְיִירֵי שֶׁצָּרִיךְ לְשׂוֹחֵחַ, כְּגוֹן שֶׁאוֹמֵר לְהָבִיא שׁוֹפָר אוֹ לְשַׁכְּשֵׁךְ אוֹתוֹ בְּמַיִם שֶׁלֹּא יָכוֹל לִתְקֹעַ וְכַיּוֹצֵא בּוֹ. (כ) וּפְשׁוּט דְּאִם שֵׁח בֵּין בְּרָכָה לִתְקִיעָה מֵעִנְיַן תְּפִלָּה דְּצָרִיךְ לַחֲזֹר וּלְבָרֵךְ, וּמַה שֶּׁכָּתַב רַמ״א דְּתְּפִלָּה לֹא הֲוֵי הֶפְסֵק הֵינוּ בֵּין תְּקִיעָה לִתְקִיעָה וְכַנַּ״ל, אֲבָל בֵּין בְּרָכָה לִתְקִיעָה הֲוֵי הֶפְסֵק, (כא) וְאַף הַשּׁוֹמֵעַ אִם סָח בֵּין בְּרָכָה לַתְּקִיעָה צָרִיךְ לְבָרֵךְ. **ד** (טו) **תּוֹקֵעַ עַל סֵדֶר הַבְּרָכוֹת.** דְּהַמַּתְחִיל בְּמִצְוָה אוֹמְרִים לוֹ גְּמֹר: (טז) **אַחֵר לִתְקַע.** וְעוֹמֵד בִּמְקוֹמוֹ (כב) וְאֵין צָרִיךְ לַעֲמֹד עַל הַבִּימָה: (יז) **שֶׁרָאוּי לַעֲשׂוֹת כָּךְ וְכַנַּ״ל.** וְכָל זֶה מַיְירֵי (כג) בִּזְמַנֵּיהֶם שֶׁהָיוּ נוֹתְנִין לוֹ לִתְקֹעַ בִּסְתָמָא וְאִם כֵּן זָכָה מִיָּד בְּכָל הַתְּקִיעוֹת, אֲבָל עַכְשָׁו שֶׁנּוֹהֲגִין בְּקִצַּת מְקוֹמוֹת לִתֵּן הַסְּדָרִים לְאַחֵר, אִם כֵּן מֵעוֹלָם לֹא זָכָה בָּהּ הָרִאשׁוֹן וְשָׁרִי:

א (א) **בְּרָכוֹת שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה וְכוּ׳.** הֵיְינוּ שֶׁל מוּסָף שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מַלְכִיּוֹת זִכְרוֹנוֹת וְשׁוֹפָרוֹת, וְכֵן שֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים שֶׁל יוֹבֵל שֶׁאוֹמְרִים בּוֹ גַּם כֵּן מַלְכִיּוֹת זִכְרוֹנוֹת וְשׁוֹפָרוֹת: (ב) **מְעַכְּבוֹת זוֹ אֶת זוֹ.** מַשְׁמַע דְּבִשְׁאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה אִם יוֹדֵעַ בְּרָכָה אַחַת יֹאמְרָה וְאֵין מְעַכְּבוֹת זוֹ אֶת זוֹ [מָגֵן

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ג (מ) טַ״ז (סק״ב) וְהַגְּרַ״א: (י) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ב) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (יא) **וְנִרְאֶה דָּזֶה שַׁיָּךְ רַק לְעִנְיַן הַצִּבּוּר הַשּׁוֹמְעִים אֲבָל לֹא לְעִנְיַן הַתּוֹקֵעַ גּוּפֵיהּ:** (יב) דַּרְכֵי מֹשֶׁה בְּשֵׁם מַהֲרִי״ל (מנהגים הל׳ שופר) בְּסִימָן תקפ״ט (סק״ג): (יג) שָׁם וְכֵן הָעֲתִיק הַמַּשֶּׁה אֶפְרַיִם (ס״ג): (יד) **וְכֵן מוּכָח מֵהַטּ״ז** (שם) שֶׁכָּתַב, דְּכָל מִצְוָה שֶׁהוּא עוֹסֵק בָּהּ וְאֵינוֹ רַשַּׁאי לְהִפָּרֵד מִשָּׁם עַד שֶׁיְּקַיְּמֶנָּה כֻּלָּהּ, אִסּוּר יֵשׁ בְּהַפְסָקָתוֹ. וְכֵן כָּתַב בְּדָרְךָ הַחַיִּים (דין הפסק בין הברכה לתקיעות ס״א) וְחַיֵּי אָדָם (כלל קמא ס״ט) וְכֵן מוּכָח בְּפִסְקֵי הָרֹאשׁ״ש (פ״ד אות יב) וּדְלֹא כְּהַגָּהוֹת מַהֲרִלַ״ח (אות א): (מו) **וְדַעַת הַגָּאוֹן מוֹרֵנוּ הָרַב יַעֲקֹב עֲמְדִין בְּסִדּוּרוֹ** (שער הפיגה עין זוכר ניצוץ ז אות כו) **לְהַקֵּל בָּזֶה, וּלְדַעְתּוֹ כַּוָּנַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם** (סק״ה) **הוּא לְהַחְמִיר רַק בֵּין בְּרָכָה לִתְקִיעָה, וְעַל כֵּן בְּמָקוֹם שֶׁנּוֹהֲגִין כֵּן אֵין לְמַחוֹת בְּיָדָם:** (מז) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ד): (יח) סִדּוּר מוֹרֵנוּ הָרַב יַעֲקֹב עֲמְדִין וּמַשֶּׁה אֶפְרַיִם (ס״ג): (יט) דְּדִילְמָא כַּוָּנַת הַתּוֹרָה עַל שְׁנֵיהֶם דַּוְקָא וְקִלְקֵל בָּזֶה אֶת הַתְּרוּעָה: (יט) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ה) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים וְכֵן מוּכָח בְּבֹאוּר הַגְּרַ״א: (כ) אַחֲרוֹנִים: (כא) מָגֵן אַבְרָהָם (שם) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים. **ד** (כב) **דְּהֵיינוּ שֶׁיְּבָרֵךְ הַבְּרָכָה לְעַצְמוֹ** כְּדֵי לָצֵאת יְדֵי חוֹבַת הַבְּרָכָה: (כג) דַּרְכֵי מֹשֶׁה (סי׳ תקפה סק״א) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ז): (כג) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים:

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הִלְכוֹת רֹאשׁ הַשָּׁנָה סִימָן תקצג תקצד תקצה

יאמַר מַה שֶּׁיּוֹדֵעַ מֵהֶם, אֶלָּא לֹא יאמַר כְּלוּם: **ב** בוְכֵן תְּקִיעוֹת מְעַכְּבוֹת זוֹ אֶת זוֹ. וְהָנֵי מִילֵי שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ אֶלָּא מִקְצָת הַסִּימָן, שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה אוֹתוֹ מִקְצָת שֶׁיּוֹדֵעַ, גאֲבָל תַּשְׁרַ״ת תַּשַׁ״ת תַּרַ״ת אֵין מְעַכְּבִין זֶה אֶת זֶה, *וְאִם יָדַע לַעֲשׂוֹת אֶחָד מֵהֶם * אוֹ שְׁנַיִם, (ג) עוֹשֶׂה. הַגָּהָה: אֲבָל (ד) הַבְּרָכוֹת אֵין מְעַכְּבִין הַתְּקִיעוֹת, וְכֵן הַתְּקִיעוֹת אֵין מְעַכְּבִין הַבְּרָכוֹת וְאֵיזֶה מֵהֶם שֶׁיּוֹדֵעַ, יַעֲשֶׂה (טור). (ה) וְכֵן סִדְרָן אֵינוֹ מְעַכֵּב (ר״ן סוף ראש השנה (יפ: ד״ה ת״ר תקיעות)) וְאִם הִתְפַּלֵּל (ג) קֹדֶם שֶׁתָּקַע, יָצָא:

ב שָׁם בִּבְרַיְיתָא.
ג הָרַ״ן (יא: ד״ה ודאמרינן) וְכֵן מַשְׁמַע מִדִּבְרֵי הָרֹא״ש זַ״ל (פ״ד סי׳ יד).

תקצד יָחִיד שֶׁלֹּא הִתְפַּלֵּל אֵין חֲבֵרוֹ מוֹצִיאוֹ. וּבוֹ סָעִיף אֶחָד:

א איָחִיד שֶׁלֹּא תָּקַע, חֲבֵרוֹ (א) יָכוֹל לְתָקְעַ לוֹ לְהוֹצִיאוֹ יְדֵי חוֹבָתוֹ. אבאֲבָל בְּיָחִיד שֶׁלֹּא הִתְפַּלֵּל תֵּשַׁע בְּרָכוֹת, (ו) (ב) אֵין חֲבֵרוֹ יָכוֹל לְהוֹצִיאוֹ. הַגָּהָה: וְיֵשׁ חוֹלְקִין וְאוֹמְרִים דְּאִם לֹא יָכוֹל לְהִתְפַּלֵּל, חֲבֵרוֹ יָכוֹל לְהוֹצִיאוֹ בִּתְפִלָּתוֹ (ר״ן סוף ראש השנה (יפ: ד״ה ירחיל) ומרדכי (סי׳ תסכח) והגהות אשרי בפרק (קמא) [ג׳] דראש השנה (סי׳ יג)):

א אָיָחִיד שֶׁלֹּא תָּקַע, חֲבֵרוֹ (א) יָכוֹל לְתָקְעַ לוֹ לְהוֹצִיאוֹ יְדֵי חוֹבָתוֹ. אבאֲבָל בְּיָחִיד שֶׁלֹּא הִתְפַּלֵּל תֵּשַׁע בְּרָכוֹת, (ו) (ב) אֵין חֲבֵרוֹ יָכוֹל לְהוֹצִיאוֹ. הַגָּהָה: וְיֵשׁ חוֹלְקִין וְאוֹמְרִים דְּאִם לֹא יָכוֹל לְהִתְפַּלֵּל, חֲבֵרוֹ יָכוֹל לְהוֹצִיאוֹ בִּתְפִלָּתוֹ (ר״ן סוף ראש השנה (יפ: ד״ה ירחיל) ומרדכי (סי׳ תסכח) והגהות אשרי בפרק (קמא) [ג׳] דראש השנה (סי׳ יג)):

א בְּרַיְיתָא רֹאשׁ הַשָּׁנָה ל״ד (ע״ב).
ב אֲפִלּוּ הוּא בּוּר אֵין הַסּוֹפֵר מוֹצִיאוֹ בִּתְפִלָּה טוּר בְּשֵׁם הָרַי״ן גְּאוֹנִים וְרַב שְׁרִירָא.

תקצה מִי שֶׁאֵינוֹ בָּקִי לֹא בַּתְּקִיעוֹת וְלֹא בַּתְּפִלָּה. וּבוֹ סָעִיף אֶחָד:

א אמִי שֶׁאֵינוֹ בָּקִי בַּתְּקִיעוֹת וְלֹא בְּסֵדֶר תְּפִלַּת מוּסָף, וּלְפָנָיו שְׁתֵּי עֲיָרוֹת, בְּאַחַת בְּקִיאִים בִּתְקִיעוֹת וְלֹא בִּתְפִלַּת מוּסָף וּבְאַחַת בְּקִיאִין בִּתְפִלַּת מוּסָף וְלֹא בַּתְּקִיעוֹת, אֲפִלּוּ שֶׁל מוּסָף וַדַּאי (ב) וְשֶׁל תְּקִיעוֹת (ג) סָפֵק. הַגָּהָה: מִיהוּ אִם יָכוֹל לֵילֵךְ לִמְקוֹם הַמִּתְפַּלְּלִים וְיֵשׁ שָׁהוּת בַּיּוֹם שֶׁיִּשְׁמַע (ג) אַחַר כְּדֵי הַתְּקִיעוֹת בְּמָקוֹם שֶׁתּוֹקְעִין, יְקַיֵּם שְׁתֵּי הַמִּצְוֹת, דְּכָל הַיּוֹם כָּשֵׁר לִתְקֹעַ (בית יוסף בשם ירושלמי (פ״ד ה״י)):

א בְּרַיְיתָא רֹאשׁ הַשָּׁנָה ל״ד (ע״ב).
*) (מִפְּנֵי שֶׁהַתְּקִיעָה מִן הַתּוֹרָה וְהַבְּרָכוֹת מִדִּבְרֵי סוֹפְרִים).

בְּאֵר הֵיטֵב

ב (ג) קֹדֶם. אֲבָל אִם הִקְדִּים תְּרוּעָה לִתְקִיעָה אוֹ זִכְרוֹנוֹת לְמַלְכֻיּוֹת לֹא יָצָא. רַ״ן. וְיֵשׁ לְכָסּוֹת הַשּׁוֹפָר בְּשָׁעַת בְּרָכָה. בַּ״ח:

א (ג) אֵין. אֶלָּא אִם כֵּן בְּעֶשְׂרָה. טוּר וְהָרַמְבַּ״ם (הל׳ תפלה פ״ח הל׳ ד. ט). וְהַבָּקִי, אֲפִלּוּ בְּדִיעֲבַד אֵינוֹ יוֹצֵא בִּתְפִלַּת הַשָּׁלִיחַ צִבּוּר, כֵּיוָן שֶׁמְּפַסִּיקִים עִכְּשָׁו בְּפִיּוּטִים. מָגֵן אַבְרָהָם סִימָן תקצ״א (ריש הסימן), עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן יַד אַהֲרֹן שָׁם (הגה״ט):

א (ג) סָפֵק. מִשּׁוּם דִּתְקִיעוֹת דְּאוֹרַיְיתָא וּבְרָכוֹת דְּרַבָּנָן, וְהוּא הַדִּין אִם אֵין יוֹדְעִים רַק סֵדֶר אֶחָד יֵלֵךְ לָהֶם. וְאִם יֵשׁ בְּעִיר אַחַת שׁוֹפָר, וְרוֹצֶה לֵילֵךְ לְמָקוֹם שֶׁמִּתְפַּלְּלִין וְלִשְׁלֹחַ אֵינוֹ יְהוּדִי שֶׁיָּבִיא לוֹ הַשּׁוֹפָר וְהוּא חוּץ לַתְּחוּם וְיָכוֹל לַקַּיֵּם שְׁנֵיהֶם, שָׁרִי, דִּתְחוּמִין דְּרַבָּנָן וְהָוֵי לַיֵּה שְׁבוּת דְּשַׁבּוּת. מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ב וס״ק א״ב) עַיֵּן שָׁם:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

אַבְרָהָם (סק״ב)]. וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֶלָכָה (ד״ה זו את זו) שֶׁכָּתַבְנוּ דְּגַם לְהַמָּגֵן אַבְרָהָם הוּא רַק רַחֲמֵי בְּעָלְמָא, אֲבָל אֵינוֹ יוֹצֵא כְּלָל בָּזֶה, דַּאֲפִלּוּ רַק בְּרָכָה אַחַת מִן הַשְּׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה אִם דִּלֹּג קַיְמָא לָן לְעִיל בְּסִימָן קי״ט סָעִיף ג׳ דְּצָרִיךְ לַחֲזוֹר וְלוֹמַר כֻּלָּן כְּסֵדֶר שֶׁנִּתְקְנוּ וְאִם לָאו אֵינוֹ יוֹצֵא בָּזֶה יְדֵי תְּפִלָּה, וְכָל שֶׁכֵּן בָּזֶה. וְגַם יִרְאֶה לְהַסְמִיכָה לְאֵיזֶה בְּרָכָה כְּגוֹן לַאֲשֶׁר יָצַר וְכַדּוֹמֶה, כְּדֵי שֶׁתְּהֵא סְמוּכָה לְחֲבֶרְתָּהּ:

ב (ג) עוֹשֶׂה. דְּהָא מִדְּאוֹרַיְיתָא בַּחֲדָא סַגִּי אֶלָּא דְּלֹא יָדְעִינַן אֵיזֶהוּ, לָכֵן יַעֲשֶׂה הָאֶחָד שֶׁיּוֹדֵעַ שֶׁמָּא יְכַוֵּן הָאֱמֶת: (ד) **הַבְּרָכוֹת אֵין מְעַכְּבִין הַתְּקִיעוֹת.** שֶׁאִם אֵינָן יוֹדְעִין לְבָרֵךְ הַבְּרָכוֹת הָאֲלוּ (ו) אַף עַל פִּי כֵן יִתְקְעוּ הַשְּׁלֹשָׁה סְדָרִים. וְכֵן **הַתְּקִיעוֹת וְכוּ׳.** שֶׁאִם אֵין יָכוֹל לִתְקֹעַ אַף עַל פִּי כֵן יְבָרֵךְ הַבְּרָכוֹת: (ה) **וְכֵן סִדְרָן אֵינוֹ מְעַכֵּב.** אֵין רוֹצֶה לוֹמַר בְּסֵדֶר הַתְּפִלָּה שֶׁהַקְּדִים זִכְרוֹנוֹת לְמַלְכֻיּוֹת אוֹ שׁוֹפָרוֹת לְזִכְרוֹנוֹת, (ג) דְּבָזֶה לֹא יָצָא וְצָרִיךְ לַחֲזוֹר וּלְהִתְפַּלֵּל. וְכֵן בְּסֵדֶר הַתְּקִיעוֹת אִם הִקְדִּים תְּרוּעָה לִתְקִיעָה רִאשׁוֹנָה לֹא יָצָא. אֶלָּא רְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּסֵדֶר הוּא לְהִתְפַּלֵּל מוּסָף וְלִתְקֹעַ בְּתוֹךְ הַתְּפִלָּה, (ג) וְאִם שִׁנָּה הַסֵּדֶר דְּהַיְנוּ שֶׁהִתְפַּלֵּל קֹדֶם שֶׁתָּקַע יָצָא בְּשִׁנֵּיהֶם. (ז) וְזֶהוּ שֶׁסִּיֵּם רַמַ״א וְאִם הִתְפַּלֵּל וְכוּ׳, וְהַנָּ״ו יֶתֶר הוּא:

א (א) יָכוֹל לִתְקֹעַ לוֹ. אֲפִלּוּ (ו) הוּא יָכוֹל לִתְקֹעַ בְּעַצְמוֹ: **(ב) אֵין חֲבֵרוֹ יָכוֹל לְהוֹצִיאוֹ.** אֲפִלּוּ אִם הוּא צָרִיךְ לְהִתְפַּלֵּל אָז (ג) גַּם לְצָרְכּוֹ עַצְמוֹ בְּלַחַשׁ אֶלָּא שֶׁהוּא מִתְפַּלֵּל בְּקוֹל כְּדֵי לְהַשְׁמִיעַ גַּם לַחֲבֵרוֹ וּלְהוֹצִיאוֹ, וַאֲפִלּוּ אִם לֹא יָכוֹל לְהִתְפַּלֵּל בְּעַצְמוֹ, דִּתְפִלָּה צְרִיכָה כָּל אֶחָד לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים (ג) עַל עַצְמוֹ וְלֹא עַל יְדֵי שָׁלִיחַ, אֶלָּא אִם כֵּן יֵשׁ עֲשָׂרָה וְאָז הוּא שְׁלִיחַ צִבּוּר:

א (א) לְמָקוֹם שֶׁבְּקִיאִים בַּתְּקִיעוֹת. דִּתְקִיעוֹת דְּאוֹרַיְיתָא וּבְרָכוֹת דְּרַבָּנָן, וַאֲפִלּוּ בְּיוֹם שֵׁנִי. וְכָל שֶׁכֵּן אִם יֵשׁ לְפָנָיו מָקוֹם שֶׁיָּכוֹל לִשְׁמֹעַ תְּקִיעוֹת אַף עַל פִּי שֶׁגַּם שָׁם אֵין מְנַיָּן וְיִצְטָרֵךְ לְהִתְפַּלֵּל בְּיָחִיד, וְיָכוֹל לֵילֵךְ לְמָקוֹם שֶׁיֵּשׁ שָׁם מְנַיָּן רַק שֶׁאֵין לָהֶם שׁוֹפָר, מוּטָב לֵילֵךְ לִשְׁמֹעַ תְּקִיעוֹת אַף עַל פִּי שֶׁיִּתְפַּלֵּל בְּיָחִיד [חַיֵּי אָדָם (כלל קלט ס״ק)]: **(ב) וְשֶׁל תְּקִיעוֹת סָפֵק.** אִם (ו) יֵשׁ שָׁם תּוֹקְעִין, (ג) דְּסָפֵק דְּאוֹרַיְיתָא עָדִיף מִוַּדַּאי דְּרַבָּנָן. וְהוּא הַדִּין אִם אֵין יוֹדְעִין רַק סֵדֶר אֶחָד יֵלֵךְ לָהֶם. וְאִם יֵשׁ בְּעִיר אֶחָד שׁוֹפָר, וְרוֹצֶה לֵילֵךְ לְמָקוֹם שֶׁמִּתְפַּלְּלִין וְלִשְׁלֹחַ אֵינוֹ יְהוּדִי שֶׁיָּבִיא לוֹ הַשּׁוֹפָר וְהוּא חוּץ לַתְּחוּם וְיָכוֹל לְקַיֵּם שְׁנֵיהֶם, שָׁרִי, דִּתְחוּמִין דְּרַבָּנָן וְהָוֵי לַיֵּה שְׁבוּת דְּשַׁבּוּת. **(ג) אַחַר כְּדֵי הַתְּקִיעוֹת.** וְלֹא יֵלֵךְ תְּחִלָּה לְמָקוֹם שֶׁתּוֹקְעִין וְאַחַר כָּךְ לְמָקוֹם שֶׁמִּתְפַּלְּלִין, (ז) שֶׁתְּפִלַּת מוּסָף אֵין לְאַחֲרָהּ יוֹתֵר מִשֶּׁבַע שָׁעוֹת כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּסִימָן רפ״ו (ס״א), וּתְקִיעוֹת זְמַנָּהּ כָּל הַיּוֹם. אִם בְּאַחַת נִמְצָא תּוֹקְעִין אַף הַגּוֹן שֶׁהַמִּתְפַּלְּלִים שָׁם אֵינָם הַגּוֹנִים, וּבְאַחַת מִתְפַּלְּלִים הַגּוֹנִים וְהַתּוֹקְעִין אֵינוֹ הָגוּן, (ה) יֵלֵךְ לְמָקוֹם שֶׁהַתּוֹקְעִין מֻמְחֶה וְכָשֵׁר, דְּהַתּוֹקֵעַ מוֹצִיאוֹ יְדֵי חוֹבָתוֹ, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בַּתְּפִלָּה אֵינוֹ מוֹצִיאוֹ יְדֵי חוֹבָתוֹ:

בְּאוּר הַלָּכָה

דְּשָׁאר יְמוֹת הַשָּׁנָה אֵין מְעַכֵּב, וְעַל כָּרְחֵךְ בְּגַוָּנֵי דְּכָתַיבְנָא:

ב * **וְאִם יָדַע לַעֲשׂוֹת אֶחָד מֵהֶם וְכוּ׳. וּפְשׁוּט דְּהַבְּרָכָה עַל הַתְּקִיעָה אֵין רַשַּׁאי לְבָרֵךְ עַד שֶׁיּוֹכֵל לִתְקֹעַ כָּל הַסְּדָרִים בְּעַצְמוֹ אוֹ בְּצֵרוּף עִם אֲחֵרִים:**

* **אוֹ שְׁנַיִם.** הַלָּשׁוֹן אֵינוֹ מְדֻקְדָּק, שֶׁאִם יוֹדֵעַ תַּשְׁרַ״ת אוֹ תַּשַׁ״ת וְתַרַ״ת מַמִּילָא הוּא יוֹדֵעַ לַעֲשׂוֹת כֻּלָּם, וְאֶפְשָׁר שֶׁהוּא חָלָשׁ וְאֵין יָכוֹל לַעֲשׂוֹת יוֹתֵר. אִי נַמִּי שֶׁלּוֹקְחִים הַשּׁוֹפָר מִמֶּנּוּ. אִי נַמִּי שֶׁיּוֹדֵעַ שֶׁצָּרִיךְ לִתְקֹעַ בְּבָא שְׁלִישִׁית וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ אֵיךְ תּוֹקְעִים [מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ג)]:

א * **לְמָקוֹם שֶׁבְּקִיאִים בַּתְּקִיעוֹת.** עַיֵּן מַשְׁנָה בְּרוּרָה (סק״א) מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ בְּשֵׁם הַחַיֵּי אָדָם דַּאֲפִלּוּ בְּיוֹם שֵׁנִי, וְכֵן מוּכָח מִן הַפְּרִי מְגַדִּים (משׁ״ז סק״א), דְּאֵינוֹ מִסְתַּפֵּק רַק אִם יֵשׁ לוֹ סָפֵק שֶׁמָּא יִמְצָא הַשּׁוֹפָר בְּיוֹם שֵׁנִי, מִשְּׁמַע דְּאִם וַדַּאי שֶׁיִּמְצָא הַשּׁוֹפָר שָׁם בְּיוֹם שֵׁנִי דְּחִינָן בְּשִׁבְיל זֶה הַבְּרָכוֹת.

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ב (ג) וְיָכוֹל לְבָרֵךְ עֲלֵיהֶן, וְזֶהוּ שֶׁאָנוּ מְבָרְכִים עַל הַתְּקִיעוֹת דְּמֵישַׁב: **(ג)** מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ד) וְהַגְּרַ״א וּמָגֵן אַבְרָהָם (שם): **(ד)** הַגְּרַ״א וּמָגֵן אַבְרָהָם (שם). **וְהוּא הַדִּין אִם תָּקַע תַּרַ״ת וְתַשַׁ״ת קֹדֶם תַּשְׁרַ״ת נִמְי יָצָא** [לְבוּשׁ]:

א (ו) פּוֹסְקִים: **(ג)** כֵּן מוּכָח מִטּוּר: **(ג) וְעַל כֵּן אִם הוּא אוֹמֵר מִתּוֹךְ הַסִּדּוּר וַחֲבֵרוֹ אוֹמֵר עִמּוֹ מִלָּה בְּמִלָּה, לְכַלֵּי עָלְמָא שְׁפִיר דָּמֵי** [פְּרִי מְגַדִּים (משׁ״ז סק״א)]:

ב (ו) **וְיָכוֹל לְבָרֵךְ עֲלֵיהֶן,** וְזֶהוּ שֶׁאָנוּ מְבָרְכִים עַל הַתְּקִיעוֹת דְּמֵישַׁב: **(ג)** מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ד) וְהַגְּרַ״א וּמָגֵן אַבְרָהָם (שם): **(ד)** הַגְּרַ״א וּמָגֵן אַבְרָהָם (שם). **וְהוּא הַדִּין אִם תָּקַע תַּרַ״ת וְתַשַׁ״ת קֹדֶם תַּשְׁרַ״ת נִמְי יָצָא** [לְבוּשׁ]:

א (ו) פּוֹסְקִים: **(ג)** כֵּן מוּכָח מִטּוּר: **(ג) וְעַל כֵּן אִם הוּא אוֹמֵר מִתּוֹךְ הַסִּדּוּר וַחֲבֵרוֹ אוֹמֵר עִמּוֹ מִלָּה בְּמִלָּה, לְכַלֵּי עָלְמָא שְׁפִיר דָּמֵי** [פְּרִי מְגַדִּים (משׁ״ז סק״א)]:

א (ו) **יָכוֹל לִתְקֹעַ לוֹ.** אֲפִלּוּ הוּא יָכוֹל לִתְקֹעַ בְּעַצְמוֹ: **(ב) אֵין חֲבֵרוֹ יָכוֹל לְהוֹצִיאוֹ.** אֲפִלּוּ אִם הוּא צָרִיךְ לְהִתְפַּלֵּל אָז (ג) גַּם לְצָרְכּוֹ עַצְמוֹ בְּלַחַשׁ אֶלָּא שֶׁהוּא מִתְפַּלֵּל בְּקוֹל כְּדֵי לְהַשְׁמִיעַ גַּם לַחֲבֵרוֹ וּלְהוֹצִיאוֹ, וַאֲפִלּוּ אִם לֹא יָכוֹל לְהִתְפַּלֵּל בְּעַצְמוֹ, דִּתְפִלָּה צְרִיכָה כָּל אֶחָד לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים (ג) עַל עַצְמוֹ וְלֹא עַל יְדֵי שָׁלִיחַ, אֶלָּא אִם כֵּן יֵשׁ עֲשָׂרָה וְאָז הוּא שְׁלִיחַ צִבּוּר:

א (א) **לְמָקוֹם שֶׁבְּקִיאִים בַּתְּקִיעוֹת.** דִּתְקִיעוֹת דְּאוֹרַיְיתָא וּבְרָכוֹת דְּרַבָּנָן, וַאֲפִלּוּ בְּיוֹם שֵׁנִי. וְכָל שֶׁכֵּן אִם יֵשׁ לְפָנָיו מָקוֹם שֶׁיָּכוֹל לִשְׁמֹעַ תְּקִיעוֹת אַף עַל פִּי שֶׁגַּם שָׁם אֵין מְנַיָּן וְיִצְטָרֵךְ לְהִתְפַּלֵּל בְּיָחִיד, וְיָכוֹל לֵילֵךְ לְמָקוֹם שֶׁיֵּשׁ שָׁם מְנַיָּן רַק שֶׁאֵין לָהֶם שׁוֹפָר, מוּטָב לֵילֵךְ לִשְׁמֹעַ תְּקִיעוֹת אַף עַל פִּי שֶׁיִּתְפַּלֵּל בְּיָחִיד [חַיֵּי אָדָם (כלל קלט ס״ק)]: **(ב) וְשֶׁל תְּקִיעוֹת סָפֵק.** אִם (ו) יֵשׁ שָׁם תּוֹקְעִין, (ג) דְּסָפֵק דְּאוֹרַיְיתָא עָדִיף מִוַּדַּאי דְּרַבָּנָן. וְהוּא הַדִּין אִם אֵין יוֹדְעִין רַק סֵדֶר אֶחָד יֵלֵךְ לָהֶם. וְאִם יֵשׁ בְּעִיר אֶחָד שׁוֹפָר, וְרוֹצֶה לֵילֵךְ לְמָקוֹם שֶׁמִּתְפַּלְּלִין וְלִשְׁלֹחַ אֵינוֹ יְהוּדִי שֶׁיָּבִיא לוֹ הַשּׁוֹפָר וְהוּא חוּץ לַתְּחוּם וְיָכוֹל לְקַיֵּם שְׁנֵיהֶם, שָׁרִי, דִּתְחוּמִין דְּרַבָּנָן וְהָוֵי לַיֵּה שְׁבוּת דְּשַׁבּוּת. **(ג) אַחַר כְּדֵי הַתְּקִיעוֹת.** וְלֹא יֵלֵךְ תְּחִלָּה לְמָקוֹם שֶׁתּוֹקְעִין וְאַחַר כָּךְ לְמָקוֹם שֶׁמִּתְפַּלְּלִין, (ז) שֶׁתְּפִלַּת מוּסָף אֵין לְאַחֲרָהּ יוֹתֵר מִשֶּׁבַע שָׁעוֹת כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּסִימָן רפ״ו (ס״א), וּתְקִיעוֹת זְמַנָּהּ כָּל הַיּוֹם. אִם בְּאַחַת נִמְצָא תּוֹקְעִין אַף הַגּוֹן שֶׁהַמִּתְפַּלְּלִים שָׁם אֵינָם הַגּוֹנִים, וּבְאַחַת מִתְפַּלְּלִים הַגּוֹנִים וְהַתּוֹקֵעַ אֵינוֹ הָגוּן, (ה) יֵלֵךְ לְמָקוֹם שֶׁהַתּוֹקְעִין מֻמְחֶה וְכָשֵׁר, דְּהַתּוֹקֵעַ מוֹצִיאוֹ יְדֵי חוֹבָתוֹ, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בַּתְּפִלָּה אֵינוֹ מוֹצִיאוֹ יְדֵי חוֹבָתוֹ:

א (ו) פּוֹסְקִים: **(ג)** כֵּן מוּכָח מִטּוּר: **(ג) וְעַל כֵּן אִם הוּא אוֹמֵר מִתּוֹךְ הַסִּדּוּר וַחֲבֵרוֹ אוֹמֵר עִמּוֹ מִלָּה בְּמִלָּה, לְכַלֵּי עָלְמָא שְׁפִיר דָּמֵי** [פְּרִי מְגַדִּים (משׁ״ז סק״א)]:

א (ו) **יָכוֹל לִתְקֹעַ לוֹ.** אֲפִלּוּ הוּא יָכוֹל לִתְקֹעַ בְּעַצְמוֹ: **(ב) אֵין חֲבֵרוֹ יָכוֹל לְהוֹצִיאוֹ.** אֲפִלּוּ אִם הוּא צָרִיךְ לְהִתְפַּלֵּל אָז (ג) גַּם לְצָרְכּוֹ עַצְמוֹ בְּלַחַשׁ אֶלָּא שֶׁהוּא מִתְפַּלֵּל בְּקוֹל כְּדֵי לְהַשְׁמִיעַ גַּם לַחֲבֵרוֹ וּלְהוֹצִיאוֹ, וַאֲפִלּוּ אִם לֹא יָכוֹל לְהִתְפַּלֵּל בְּעַצְמוֹ, דִּתְפִלָּה צְרִיכָה כָּל אֶחָד לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים (ג) עַל עַצְמוֹ וְלֹא עַל יְדֵי שָׁלִיחַ, אֶלָּא אִם כֵּן יֵשׁ עֲשָׂרָה וְאָז הוּא שְׁלִיחַ צִבּוּר:

א (א) **לְמָקוֹם שֶׁבְּקִיאִים בַּתְּקִיעוֹת.** דִּתְקִיעוֹת דְּאוֹרַיְיתָא וּבְרָכוֹת דְּרַבָּנָן, וַאֲפִלּוּ בְּיוֹם שֵׁנִי. וְכָל שֶׁכֵּן אִם יֵשׁ לְפָנָיו מָקוֹם שֶׁיָּכוֹל לִשְׁמֹעַ תְּקִיעוֹת אַף עַל פִּי שֶׁגַּם שָׁם אֵין מְנַיָּן וְיִצְטָרֵךְ לְהִתְפַּלֵּל בְּיָחִיד, וְיָכוֹל לֵילֵךְ לְמָקוֹם שֶׁיֵּשׁ שָׁם מְנַיָּן רַק שֶׁאֵין לָהֶם שׁוֹפָר, מוּטָב לֵילֵךְ לִשְׁמֹעַ תְּקִיעוֹת אַף עַל פִּי שֶׁיִּתְפַּלֵּל בְּיָחִיד [חַיֵּי אָדָם (כלל קלט ס״ק)]: **(ב) וְשֶׁל תְּקִיעוֹת סָפֵק.** אִם (ו) יֵשׁ שָׁם תּוֹקְעִין, (ג) דְּסָפֵק דְּאוֹרַיְיתָא עָדִיף מִוַּדַּאי דְּרַבָּנָן. וְהוּא הַדִּין אִם אֵין יוֹדְעִין רַק סֵדֶר אֶחָד יֵלֵךְ לָהֶם. וְאִם יֵשׁ בְּעִיר אֶחָד שׁוֹפָר, וְרוֹצֶה לֵילֵךְ לְמָקוֹם שֶׁמִּתְפַּלְּלִין וְלִשְׁלֹחַ אֵינוֹ יְהוּדִי שֶׁיָּבִיא לוֹ הַשּׁוֹפָר וְהוּא חוּץ לַתְּחוּם וְיָכוֹל לְקַיֵּם שְׁנֵיהֶם, שָׁרִי, דִּתְחוּמִין דְּרַבָּנָן וְהָוֵי לַיֵּה שְׁבוּת דְּשַׁבּוּת. **(ג) אַחַר כְּדֵי הַתְּקִיעוֹת.** וְלֹא יֵלֵךְ תְּחִלָּה לְמָקוֹם שֶׁתּוֹקְעִין וְאַחַר כָּךְ לְמָקוֹם שֶׁמִּתְפַּלְּלִין, (ז) שֶׁתְּפִלַּת מוּסָף אֵין לְאַחֲרָהּ יוֹתֵר מִשֶּׁבַע שָׁעוֹת כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּסִימָן רפ״ו (ס״א), וּתְקִיעוֹת זְמַנָּהּ כָּל הַיּוֹם. אִם בְּאַחַת נִמְצָא תּוֹקְעִין אַף הַגּוֹן שֶׁהַמִּתְפַּלְּלִים שָׁם אֵינָם הַגּוֹנִים, וּבְאַחַת מִתְפַּלְּלִים הַגּוֹנִים וְהַתּוֹקֵעַ אֵינוֹ הָגוּן, (ה) יֵלֵךְ לְמָקוֹם שֶׁהַתּוֹקְעִין מֻמְחֶה וְכָשֵׁר, דְּהַתּוֹקֵעַ מוֹצִיאוֹ יְדֵי חוֹבָתוֹ, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בַּתְּפִלָּה אֵינוֹ מוֹצִיאוֹ יְדֵי חוֹבָתוֹ:

א (ג) **שֶׁמִּסְתַּפֵּק אֵיךְ הַדִּין בְּיוֹם שֵׁנִי לִדְיָדִין דְּבִקְיָאִין בִּקְבִיעָא דְּיַרְחָא וְגַם יֵשׁ סָפֵק אִם יִמְצְאוּ שָׁם שׁוֹפָר, אִם יֵשׁ לְדַחוֹת בִּשְׁבִיל זֶה הַמָּקוֹם שֶׁמִּתְפַּלְּלִין:** (ג) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ב) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: **(ד)** מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ב) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: **(ה)** פְּתָחֵי תְּשׁוּבָה (ד״ה שתי עיירות) בְּשֵׁם תְּשׁוּבַת עוֹלַת שְׁמוּאֵל (סי׳ פז):

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וכדעה זו פסק בשו״ע הרב (ס״א).

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah